N°. 4.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 12 JANUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den Januarij.

De *Moniteur* houdt een keizerlijk besluit waarbij 40,000 man van de ligting van 1852 tot de werkelijke dienst worden opgeroepen, in de plaats der ontslagen manschappen van de ligting van 1848.

— Het officiële dagblad behelsde voor een paar dagen eene circulaire van den heer *Drouyn de Lhuys*, waarin wordt aangetoond, hoe bij geen tractaat het binnenloopen eener vloot in de Zwarte Zee verboden wordt, wanneer zulks met goedvinden des Sultans geschiedt. Verder wordt gezegd, dat het vereenigd eskader tot dusverre in den Bosphorus is gebleven, in het vertrouwen, dat de Russen zich van een aanval ter zee zouden onthouden, daar de vloot anders eene meer werkdadige houding zou hebben aangenomen, wat nu door het gebeurde te Sinope noodzakelijk is geworden; de Mogendheden toch zijn overtuigd van de noodzakelijkheid om de integriteit van het Turksche Rijk te handhaven, waarop reeds door de bezetting der Vorstendommen inbreuk is gemaakt; zij van hunne zijde verlangen een waarborg voor de herstelling des vredes in het Oosten op voorwaarden, waardoor het evenwigt van Europa niet verbroken wordt, weshalve besloten is, dat de vereenigde vloten de Zwarte Zee zullen binnenstevenen, om te waken dat de Turksche vlag op Ottomannisch gebied aan geen vernieuwden aanval van de zijde van Rusland zij blootgesteld. Aan het slot zijner circulaire uit de Minister de hoop, dat door het genomen besluit botsingen zullen worden voorgekomen, welke door de Kabinetten van Parijs en Londen met leedwezen zouden worden gezien, en dat het Russische Kabinet Europa aan geene nieuwe proeven zal willen blootstellen.

— De Ministers van Binnenlandsche Zaken, Finantien en Oorlog moeten zich in een oorlogzuchtigen geest hebben uitgelaten; de beide eersten moeten tot eenige bankiers gesproken hebben over de behoefte om eene leening van 200 millioenen te sluiten ten einde in de oorlogskosten te voorzien. De laatste zou bij de receptie op den 1 Januarij tot de officieren gezegd hebben: »Gij gaat nu uwe rangen en decoratiën op het oorlogsveld verwerven."

— De graaf *de Peyronnet*, oud grootzegelbewaarder onder koning *Lodewijk XVIII* en minister van buitenlandsche zaken onder *Karel X*, is op zijn kasteel Montferrant, in het departement der Gironde, overleden.

— De Paus heeft bepaald, dat de leden van het H. collegie in hunne briefwisseling met den Keizer der Franschen hem den titel van Geheiligde Majesteit moeten toekennen, in stede van den vroeger gebruikelijken van Allerchristelijke Majesteit, welke is afgeschaft.

— Geheele legers straatvegers zijn thans bezig om de straten van de groote menigte gevallen sneeuw te ontdoen; de gemeenschap is zelfs op sommige punten der stad gestremd geweest. Een sterke dooi is thans ingevallen.

— Volgens een met behulp van den telegraaph overgebragt berigt uit Madrid van den 5den dezer, is de Koningin van Spanje van eene dochter bevallen.

Het Spaansche gouvernement heeft weder twee hooge ambtenaren die als senaatsleden in de spoorweg-quaestie tegen het ministerie hadden gestemd uit hunne ambten ontzet. Andere maatregelen van meer of min willekeurige strekking werden te gemoet gezien; doch het ministerie scheen te aarzelen om daartoe over te gaan.

— Te Marseille zijn berigten uit Konstantinopel van den 25sten December ll. ontvangen, en daarmede de proclamatie, die de Sultan aan de bevolking der hoofdstad heeft gerigt, ten einde de door het jongste besluit des Divans onder haar verwekte gisting te bedaren. In dit staatsstuk wordt verklaard dat de rijksraad besloten heeft den vrede niet van de hand te wijzen, indien hij voor de regten en het grondgebied des rijks genoegzame waarborgen opleverde. Het voorstel der Weener conferentie om eenen wapenstilstand te sluiten gedurende de vredes-onderhandelingen werd verworpen, en integendeel aan het Turksche leger aan den Donau en in Klein-Azie bevel gezonden om de krijgsbedrijven voort te zetten.

Omtrent het besluit van den Divan worden in particuliere berigten eenige nadere bijzonderheden opgegeven. De Porte zou volgens dat besluit verklaren den waarborg der mogendheden voor de ontruiming der Vorstendommen en voor de instandhouding der tegenwoordige grenzen des rijks aan te nemen als eene onmisbare voorwaarde voor de onderhandelingen. Aangaande het voortdurend bestaan of de vernieuwing der vóór den oorlog tusschen Rusland en Turkije gesloten verdragen, is na lange overlegging tusschen de gezanten der mogendheden en den Turkschen minister van buitenlandsche zaken beslist, dat dit punt geen beletsel tegen het herstel des vredes behoefde uit te maken, dat die traktaten wel moesten beschouwd worden als door den oorlog te niet gedaan, maar dat hunne bepalingen, voor zooveel noodig, zouden kunnen worden vernieuwd in een door de conferentie te ontwerpen algemeen traktaat, hetwelk de geheele politieke en handelsbetrekking tusschen Turkije en Rusland zou regelen.

— De ministeriele bladen berigten dat de Onderkoning van Egypte bevel gegeven heeft zes fregatten, vijf korvetten en drie brikken te wapenen en onverwijld naar Konstantinopel te zenden, tot aanvulling der verliezen die de Turksch-Egyptische vloot bij Sinope heeft geleden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten Januarij.

De Pruissische Tweede Kamer is in hare zitting van den 4den dezer overgegaan tot de definitive zamenstelling van haar bureau. De graaf *von Schwerin* is daarbij met 163 van de 268 stemmen tot voorzitter gedurende de geheele zitting benoemd, ten gevolge eener schikking tusschen de linker zijde, de Katholieke fractie en den aanhang des heeren *von Bethmann-Holweg*. De kandidaat der oud-Pruissisiche partij en der regter zijde, prins *von Hohenlohe*, verwierf 103 stemmen. Bij de keuze van den eersten vice-president verkreeg de kandidaat der regter zijde, de heer *Engelman*, door medewerking van een deel der linker zijde, 169 stemmen, tegen den kandidaat der Katholijke partij, den heer *von Reichensperger*, op wien zich slechts 84 stemmen vereenigden. Bij de keuze van den tweeden vice-president stemden de regter zijde en de Katholieke partij voor den heer *von Geijer*, die met 110 van 224 stemmen gekozen werd, terwijl de heer *von Bethmann-Holweg* 104 stemmen verwierf.

— Te Hamburg zijn in het afgeloopen jaar 4174 zeeschepen, metende 247,831 commercie-lasten, aangekomen, zijnde 260 schepen en 38,724 lasten minder dan in 1852. Daaronder waren 331 uit de Nederlanden en 5 uit Java en Macassar. Van Hamburg zijn in 1853 vertrokken 4251 schepen, metende 252,941 lasten (daaronder begrepen 213 schepen die van 1852 op 1853 aldaar overwinterd hadden), en 136 liggen er thans nog in de haven. Door 127 schepen werden uit Hamburg 19,037 landverhuizers overgebragt, tegen 21,345 in 1852. De Hamburger handelsvloot heeft in 1853 eene vermeerdering van 39 schepen, metende 4937 lasten ondergaan, en telt thans 408 schepen van 42,565 commercie-lasten.

— Het Wurtembergsche regeringsblad van 2 Januarij berigt, dat de ook in Wurtemberg ontstane kerkelijke geschillen tusschen de regering en den Roomschen bisschop ten gevolge der gevoerde onderhandelingen geheel bijgelegd zijn.

— Dezer dagen is te Weenen eene nota van den Russischen Staatskanselier overgereikt, welke het antwoord behelst op de van daar uitgegane vraag, of Rusland de vestiging van een gemeenschappelijk Europeesch protectoraat over de Christelijke bevolking van Turkije als een middel tot vereffening billijken zou. Dat antwoordt luidt, zegt men, ontkennend; daarin zou namelijk gezegd worden dat Rusland, hetwelk tot grondstelling heeft bij geschillen met de Porte nooit vreemde tusschenkomst toe te laten, eene zoodanige verdeeling van wat het als zijn verkregen goed regt moet aanmerken niet toestaan kan.

— Uit Konstantinopel schrijft van den 22sten December:

»Gisteren morgen deed de Engelsche Gezant al de leden van het Corps Diplomatiek bij zich te zamen komen en zeide hun, dat ernstige gebeurtenissen de rust der hoofdstad bedreigden; hoe hij onderrigt was dat zich reeds een begin van oproer had geopenbaard en dat hij hen bijeengeroepen had om maatregelen te beramen voor hunne eigene veiligheid en die hunner landgenooten. Tevens deed hij de Engelsche onderdanen kennis geven, dat zij bij het eerste gevaar eene wijkplaats konden vinden aan de ambassade of aan boord der oorlogschepen, welke hij bij den admiraal *Dundas* had doen ontbieden en welke hij ieder oogenblik te gemoet zag. De taal van lord *Redcliffe* verwekte vrij ernstige ongerustheid, doch het bleek weldra dat zijne bezorgdheid wat al te groot was geweest. Ziehier wat daartoe aanleiding had gegeven: Gisteren morgen sloot een der Imans der kerk van de H. Sophia die den Koran aan de geloovigen voorlas, eensklaps het heilige boek en zeide tot de aanwezigen, dat, volgens het den vorigen dag door den Raad genomen besluit, men het Islamismus als uitgeroeid moest beschouwen; dat de Muzelmannen voortaan het Evangelie in stede van den Koran zouden moeten lezen enz. Daarop kwamen 150 à 200 softas (studenten) op het plein der moskee van den sultan *Admed* bijeen; later voegde zich een honderdtal mannen uit het volk bij hen, en gezamentlijk trok men naar Sheik-ul-Islam, het hoofd van de godsdienst, om tegen de

[illegible] der Regering te protesteren. Doch toen daar inlichtingen waren gegeven en men daar vernomen had op welke voorwaarden de vrede zou kunnen worden gesloten, ging de zamenscholing uiteen. Des avonds echter grepen nieuwe zamenscholingen plaats en eerst na het bewerkstelligen van veelvuldige arrestatien herkreeg Konstantinopel zijn gewoon kalm aanzien, terwijl heden alles rustig is gebleven.

De half-officiele *Oesterreichische Correspondenz* zegt: »Eene telegraphische depêche van Orsowa van den 5den Januarij meldt dat twee Russische bataillons die bij Osestar post gevat hadden onder bevel van den generaal *Bellegarde*, den 31sten December door een uit Kalafat komend korps Turksche kavalerie aangevallen zijn. De Turken zijn afgeslagen en gedwongen met verlies terug te trekken. Zij hebben verscheiden gesneuvelden verloren, en een zeker aantal van hen zijn gevangen genomen."

— Te Triëst liep, volgens een telegraphisch berigt van den 8sten dezer, het gerucht dat de Engelsche en de Fransche vloot de Zwarte zee waren binnengeloopen.

ENGELAND.

LONDEN, den 7den Januarij.

Volgens de officiële opgave beloopt de opbrengst der gewone rijksmiddelen over het afgeloopen jaar te zamen 49,505,641 ponden sterling tegen 48,802,833 ponden sterling in 1852. Eenige buitengewone inkomsten medegerekend, heeft het geheele inkomen des Staats over het afgeloopen jaar 51,784,118 ponden sterling bedragen tegen 50,468,193 ponden sterling in 1852.

De *Times* zegt dat het jaar 1853 welligt voor langen tijd het laatste jaar zal zijn hetwelk eene zoo gunstige slotsom voor 's lands finantien oplevert, en dat de oorlog in 1854 weder nieuwe schulden en verzwaring van belastingen zal kunnen berokkenen, waaraan Engeland sedert lang ontwend was.

— De totale uitvoer van Engelsche voortbrengselen in 1853 wordt, in afwachting der officiële opgaven, op ruim vier en negentig millioen ponden sterling begroot.

In 1852 heeft het vervoer langs de Engelsche spoorwegen nagenoeg vijftien millioen ponden sterling onzuiver opgebragt, en die over 1853 wordt op nagenoeg zeventien millioen ponden sterling berekend.

— Volgens openbaar gemaakte staten hebben in 1852 op de kusten van het Vereenigd Koningrijk en in de nabijheid daarvan 1115 schepen schipbreuk geleden, waarbij niet minder dan 920 menschen het leven verloren. Van de genoemde schepen zijn 533 geheel verloren gegaan, terwijl de overige zoo veel schade bekwamen dat zij moesten lossen.

— Op last der Admiraliteit zijn de volgende schroefstoombooten in aanbouw, om binnen weinige maanden gereed te zijn: *Royal Albert* en *Marlborough*, van 120 stukken en 400 paardenkrachten, *Conqueror*, van 100 stukken en 600 paardenkrachten, *Orion*, van 90 stukken en 600 paardenkrachten, *Repulse* en *Hannibal*, van 90 stukken en 450 paardenkrachten, *Algiers*, van 90 stukken en 400 paardenkrachten, en voorts de schepen *Exmouth* en *Hero* van 90, *Forte*, *Chesapeake* en *San Fiorenzo* van 50 en *Curaçao* van 30 stukken.

— De beroemde romanschrijver *Samuel Warren* heeft een nieuwen roman in handschrift gereed, maar het honorarium van 2500 guineas, hem daarvoor door een Londensch boekhandelaar geboden, moet door hem van de hand zijn gewezen.

— Uit Liverpool zijn in het afgeloopen jaar, in 539 schepen, metende 531,987 ton, 24,067 landverhuizers naar Australie, en 203,720 naar de Vereenigde Staten, Britsch Amerika enz. vertrokken. Onder de boven bedoelde landverhuizers naar Australie waren 1870 buitenlanders. Deze opgave betreft alleen de eigentlijke gezegde landverhuizers-schepen, die in Engeland aan staatstoezigt onderhevig zijn. Alle schepen die niet meer dan twee passagiers op elke 100 ton scheepsruimte hebben, of die brievenmalen der Britsche brievenposterij overvoeren, zijn vrij van dat toezigt.

— Als een stuk dat tot de geschiedenis behoort laten wij hier nog volgen het antwoord van lord *Stradfort de Redcliffe* en den heer *Baraguey d'Hilliers* op het verzoek van *Rechid*-Pacha, om de vloten de Zwarte Zee te doen binnenstevenen:

»De nota van uwe Exellentie van den 4 dezer is mij wel geworden. Ik heb daaruit vernomen dat eene divisie der Russische vloot, welke sedert eenige dagen in den omtrek van Sinope kruistte, die haven den 30 November was binnengeloopen en de Turksche schepen welke daar ten anker lagen had aangevallen. Sedert ben ik van de uitkomsten van dien slag onderrigt, welke ik levendig betreur, terwijl ik tevens de edele zelfsopoffering en vaderlandsliefde vereer van hen welke in den ongelijken kamp zijn omgekomen.

»Ik ben echter, wat mij aangaat, verpligt alle verantwoordelijkheid wegens dit onheil van mij af te wenden. Uwe Exellentie zal mij het regt doen om te erkennen dat ik telkens, wanneer ik over het raadzame van het zenden eener Turksche vloot naar de Zwarte Zee geraadpleegd werd, onbewimpeld mijnen twijfel en mijne vrees heb uitgesproken. Een gebrekkig materieel, bemanningen beneden den voet van oorlog, de gevaren welke de vaart op de Zwarte Zee in dit jaargetijde oplevert, de mogelijkheid van een vijand met sterkere krachten te ontmoeten, dit alles is den sultan voorgehouden, tot ondersteuning van een met het zijne strijdig gevoelen.

»De aanwezigheid der Engelsch-Fransche vloot in den Bosphorus is een onloochenbaar bewijs der gevoelens welke Z. M. den Keizer der Franschen en H. M. de Koningin van Groot-Brittannie bezielen. Die aanwezigheid heeft eene staatkundige beteekenis. Het is een zedelijke bijstand, zoo lang er eenige hoop op verzoening der strijdvoerende mogendheden overblijft.

»Bijaldien Rusland echter eene landing in den Bosphorus of op eenig ander punt der Turksche kust beproefde, zouden de vereenigde vloten onverwijld handelen en de Zwarte Zee binnenstevenen, om, zoo dit noodig ware, het grondgebied en de integriteit van het Ottomanische Rijk te beschermen."

— Volgens berigten uit New-York van den 22sten December ll. heeft het gouvernement der Unie eenen ambtenaar naar de kust der Stille Zuidzee gezonden om aldaar maatregelen te nemen tegen de bende gelukzoekers die in het Mexicaansche gewest Sonora gevallen waren, en aldaar eene zelfstandige republiek wilden vestigen. Het gerucht dat er in het zuiden der Vereenigde Staten eene nieuwe expeditie tegen Cuba uitgerust zou worden, werd in berigten uit New-Orleans stellig tegengesproken.

Ook bij den senaat der Unie heeft de commissie voor de zeezaken zich vereenigd met het voorstel des gouverments om onverwijld de oorlogsvloot te versterken door het aanbouwen van zes nieuwe stoomfregatten.

In het huis der volksafgevaardigden heeft eene warme discussie plaats gehad over vraagpunten betrekkelijk de slavernij-quaestie. De aanleiding daartoe was dat een der vertegenwoordigers van New-York, een bekende voorstander van de afschaffing der slavernij, een voorstel deed strekkende om een openlijk blijk van goedkeuring te geven aan den kapitein der Amerikaansche marine *Ingraham*, wegens de wijze waarop hij te Smyrna den Hongaarschen uitgewekene *Koszta* aan de magt van Oostenrijk ontrukt had. Eene bepaalde uitkomst heeft deze discussie niet opgeleverd.

Aan de New-Yorksche graanmarkt was, volgens de berigten van den 22sten December, de prijs van het meel $12\frac{1}{2}$ Amerikaansche centen gerezen bij vrij belangrijken omzet; in tarwe ging er weinig om; in den prijs van maïs was geene verandering gekomen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den Januarij.

De Belgische *Moniteur* van den 5den dezer behelst de volgende mededeeling:

« De Koning heeft gisteren morgen op het kasteel van Laeken audientie verleend aan den prins *van Chimay*, die heden naar Parijs vertrekt, belast met de bijzondere zending om eenen brief van Z. M. te overhandigen aan Z. M. den Keizer der Franschen."

Men weet dat de prins *van Chimay* aan het Fransche hof zeer gezien is en reeds voor eenigen tijd eene dergelijke zending heeft vervuld, strekkende om de betrekkingen tusschen Frankrijk en Belgie op een goeden voet te brengen.

— De Belgische *Moniteur* heeft achtereenvolgens de aanspraken medegedeeld waarmede hoofden van voorname staatscollegien, militaire en kerkelijke autoriteiten den Koning bij den aanvang des jaars begroet hebben. De opmerkelijkste daaronder is de aanspraak van den voorzitter van het bestuur der Brusselsche hoogeschool. Hij zeide dat Belgie thans in het genot was van al de vrijheden die een volk genieten kan, dat eene derzelve, de vrijheid van onderzoek, die zoolang geweigerd of bestreden was, door de Brusselsche hoogeschool boven alle andere werd gesteld; hij gewaagde van »de zelfverloochening waarmede de voorzaten, twee eeuwen geleden, werkzaam waren om de middeneeuwen van hare misbruiken te zuiveren, om het geweten uit de duisternis tot het licht te brengen, om den fakkel der waarheid weder te ontsteken, die sedert de wereld heeft verlicht, zonder zijne vijanden te verbranden." »Onze voorouders — zeide hij verder — worstelde tegen eene drievoudige dwingelandij: tegenover het despotismus des geloofs stelden zij de gewetensvrijheid; tegenover het despotismus van het vooroodeel de verspreiding van kennis; tegenover het despotismus van den degen het leerstuk der algemeene souvereiniteit."

Gewagende van den doctorstitel die eene der oude Engelsche hoogescholen aan den Kroonprins van Belgie onlangs heeft verleend, zeide de woordvoerder der Brusselsche hoogeschool: »Uwe doorluchtige zoon heeft zich daarbij kunnen herinneren dat in Engeland de stichter der redelijke wijsbegeerte tevens de raadsman der Koningen was; dat *Willem III*, de schepper der constitutionele staatsinrigting, de vriend was van een anderen wijsgeer, den stoutsten denker welligt van zijnen tijd, en dat de wijsbegeerte, na bij de geboorte der representatieve monarchie haren bijstand te hebben verleend, de trouwe gezellin en de hechtste steun dier monarchie is gebleven.

De Koning heeft de aanspraken niet dan met eenige algemeene uitdrukkingen beantwoord.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den Januarij.

Te Breda zijn in het jaar 1853 geboren 232 zoons en 198 dochters, te zamen 430 kinderen; overleden 194 personen van het mannelijk en 171 van het vrouwelijke geslacht, te zamen 365, waaronder begrepen 27 doodgeboren en 14 in het garnizoens-hospitaal; gehuwd 116 paren.

— Naar men meldt zal in de maand April aanstaande alhier wederom een examen worden gehouden van Onderofficieren van het wapen der Infanterie, om tot den rang van 2den Luitenant bevorderd te worden.

Bij Koninklijke besluiten van den 6den Januarij 1854 n°. 42, 43 en 44, zijn, bij het Departement van Binnenlandsche Zaken benoemd: tot hoofd-commies Mr. *M. M. von Baumhauer*, tot dusverre commies, tot commiesen: *F. J. Tavernee*, *A. L. van der Harst*, *D. Castelein* en *H. F. Claasen*, tot dusverre adjunct commiesen, tot adjunct-commiesen *J. B. de Monnie van Kieldonck*, tot dusverre 1ste klerck, en Mr. *J. C.* Baron *Lewe van Middelstum*, kandidaat-notaris; en zijn voorts de gewezen adjunct-commiesen *J. F. Schlosser*, *A. Goijaars* en *W. H. Frundt* en de gewezen

1ste klerk *R. A. D. Valois*, tot die betrekkingen weder benoemd, onder intrekking van de wachtgelden die zij tot dusverre genoten.

— Bij besluit van 9 Januarij jl. n°. 73, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot gewoon hoogleeraar in de faculteit van bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de hoogeschool te Groningen te benoemen den heer dr. *W. J. A. Jonckbloet*, tegenwoordig hoogleeraar in de letterkundige faculteit aan het athenaeum te Deventer.

— Bij Koninklijk besluit van den 9den Januarij 1854, n°. 70, is de heer Mr. *W. J. Ch. Scholten van Aschat*, thans inspecteur-generaal der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen bij het Departement van Finantien, op zijn daartoe gedaan verzoek, benoemd tot arrondissements-directeur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Amsterdam.

— Bij Koninklijk besluit van den 5den Januarij 1854, n°. 66, zijn tot belooning dergenen, die zich hebben onderscheiden bij de krijgsverrigtingen in het Palembangsche, in de tweede helft des jaars 1852 en in de eerste maanden van het jaar 1853, benoemd tot ridders der 4de klasse van de Militaire Willemsorde; de majoor *H. W. van Rijnbergh;* de 1ste luitenant, adjudant bij den militairen kommandant van Palembang, *W. J. A. Visser;* de 1ste luitenant *B. F. E. J. Klamberg*, en de 2de luitenant *A. C. van der Boon;* allen van het wapen der infanterie van het leger van Nederlandsch Indie,

met bepaling, dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Nederland als in Indie, eervol zullen worden vermeld: de kapitein *A. J. F. d'Aumerie;* de 2de luitenants *J. J. Severijn* en *J. H. C. W. M. J. Gerlach;* de sergeanten *P. van Oers* en *J. Schneider*, en de korporaals *J. G. Snijders* en *W. van Oijen;* allen mede van het wapen der infanterie van het leger in Nederlandsch Indie, alsmede: de buitengewone controleur der 1ste klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang *A. L. P. de Serière.*

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 7den dezer, n°. 62, goedgevonden: den ritmeester *E. H. E.* graaf *van Bylandt*, van het 4de regement dragonders, overeenkomstig het daartoe gedaan verzoek en op grond van het bepaalde bij § 5 van artikel 38 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128) op non-activiteit te stellen, zonder bezwaar der schatkist; en te benoemen, bij het 2de regement dragonders: tot 1sten luitenant, den 2den luitenant *G. Lycklama à Nyeholt*, van het korps; bij het 4de regement dragonders, tot ritmeester van de 3de klasse, den 1sten luitenant *J. P. Meeussen*, van het 3de regement dragonders.

— De Staten der provincie Overijssel hebben in hunne buitengewone vergadering van den 4den dezer tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal herkozen den heer mr. *W. H. Cost Jordens*, die ten gevolge zijner herbenoeming als kantonregter te Deventer, opgehouden had lid dier kamer te zijn.

— Met genoegen verneemt men, dat de Minister van Oorlog, bij de toezending der wet van den 21 December 1853 (*Staatsblad* n°. 128), houdende bepalingen betrekkelijk het bouwen, planten en het maken van andere werken, binnen zekeren afstand van vestingwerken van den staat, welke wet met den 13. dezer in werking zal komen, aan de inspecteurs der fortificatien het verlangen heeft te kennen gegeven: dat de bepalingen van de nieuwe wet voor de eigenaren zoo weinig mogelijk bezwarend worden, dat niets meer van hen worde gevorderd dan volstrekt noodig te weten zij; dat zoo veel mogelijk geene processen-verbaal worden opgemaakt vóór dat men de overtreders der wet gewaarschuwd hebbe, om hen de gelegenheid te verschaffen, hetgeen strijdig met de wet mogt zijn gemaakt, weg te ruimen, en dat, wanneer er iets twijfelachtigs mogt wezen, de bedoeling van den minister worde gevraagd vóór dat men de wet toepasse, daar het de intentie is, dat deswegens de meestmogelijke gematigdheid in acht worde genomen; dat jegens de eigenaren met welwillendheid worde gehandeld, en de ingenieurs zich nimmer in de huizen of op de erven zullen begeven, dan na den opgang of vóór den ondergang der zon.

De minister heeft hierdoor volkomen beantwoord, aan de toezeggingen door hem, te dezer zake, aan de beide kamers der Staten-Generaal gedaan.

— Volgens den *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* moet de aftreding van den heer *van Doorn* als minister van finantien worden toegeschreven aan verschil van gevoelen tusschen hem en zijne ambtgenooten nopens de wijziging van het belastingstelsel. De heer *van Doorn* zou namelijk van oordeel zijn, dat, zoo lang het batig slot der Indische bezittingen niet geheel kan worden ontbeerd tot dekking der gewone Staatsuitgaven, men zich hoofdzakelijk behoorde te bepalen tot schulddelging en dat daarmede voor alsnog niet mogt gepaard gaan eene eenigzins belangrijke ontheffing van lasten. De overige leden van het Kabinet schijnen daarentegen werkelijk van oordeel te zijn, dat maatregelen kunnen en behooren te worden voorbereid om schulddelging en ontheffing van lasten te doen gepaard gaan, om langs dien weg, zonder de toekomst uit het oog te verliezen, ook thans reeds verligting aan te brengen.

— Men verneemt dat onze Regering dezer dagen mededeeling ontvangen heeft van het verdrag tusschen Zweden en Denemarken gesloten, wegens het in acht nemen van de grootste onzijdigheid in de Oostersche aangelegenheden.

— Uit Eindhoven, schrijft men van den 7 dezer:

»Eergisteren verloor onze stad een harer oudste en tevens een harer achtenswaardigste ingezetenen, n. l. den Heer *Hendricus Petrus van Leersum*, oud-directeur der brieven-posterij alhier. Hij werd te Eindhoven geboren den 9den December 1763. Reeds den 10den April 1786, dus op den nog jeugdigen leeftijd van 23 jaren, werd hij benoemd tot burgemeester dezer stad. De toenmalige tijdsomstandigheden noopten hem al spoedig die betrekking neêr te leggen; nogthans bleef hij tot den 17den April 1846 en alzoo gedurende 60 jaren lid van het stedelijk bestuur. De menigvuldige en gewigtige diensten, die hij als zoodanig aan de stad bewees, worden door zijne medeburgers bij voortduring dankbaar op hoogen prijs gesteld.

Den 16den Oct. 1794 werd hij door de Fransche Republiek aangesteld tot directeur van het postkantoor te Eindhoven, in welke betrekking hij door de verschillende zich toen zoo plotseling opvolgende staatsbesturen werd bevestigd, tot dat hij op zijn verzoek in 1844 eervol werd ontslagen.

Ofschoon eene verouderde kwaal den achtenswaardige grijsaard gedurende de zes laatste jaren van zijn leven aan zijne kamer boeide, bleven de schitterende vermogens, waarmede zijn heldere geest in zoo ruime mate was versierd, hem in hare volle kracht tot aan zijnen laatsten ademtogt bij. Dit maakte zijnen omgang aangenaam en gewigtig, zoo als men zelden bij de grijsheid aantreft.

Niet alleen door zijne naaste betrekkingen, die in hem een aangebeden vader verliezen en door de noodlijdenden, voor wie hij steeds een liefdadige verzorger was; maar ook door hen wien het was gegeven zich zijne aangename conversatie ten nutte te maken, wordt zijn afsterven diep betreurd. — Steeds zal zijne dierbare nagedachtenis in zegen blijven.

— Men verneemt dat dr. *N. Beets* het beroep, door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Utrecht op hem uitgebragt, heeft aangenomen.

— Bij eene aanschrijving van den minister van binnenlandsche zaken wordt medegedeeld, dat ten gevolge der invoering van de R. K. bisschoppelijke hierarchie, de hierna vermelde kerkvoogden alleen en uitsluitend bevoegd zijn tot het, overeenkomstig het koninklijk besluit van 8 Julij 1848, n°. 129, afgeven van certificaten voor vrijstelling van de dienst der nationale militie en schutterijen, bij de wet toegezegd aan de geestelijken en studenten in de godgeleerdheid, voor zooveel de R. K. aangaat, als: 1°. de hoogeerw. heer *J. Zwijzen*, aartsbisschop van Utrecht, voor het seminarie van het aartsbisdom, gevestigd te Culenborg; 2°. de hoogeerw. heer *F. J. van Vree*, bisschop van Haarlem, voor het seminarie van het bisdom, gevestigd te Warmond; 3°. de hoogeerw. heer *J. Zwijzen*, apostoliek administrator van het bisdom, gevestigd te Haarlem; 4°. de hoogeerw. heer *J. van Hooydonk*, bisschop van Breda, voor het seminarie van het bisdom, gevestigd te Hoeven, en 5°. de hoogeerw. heer *J. A. Paredis*, bisschop van Roermond, voor het seminarie van het bisdom gevestigd te Roermond.

— Gedurende het jaar 1853 zijn van den Hollandschen spoorweg vervoerd 932,547 reizigers en is de totale opbrengst geweest *f* 1,071,325,28. — Over den Rijnspoorweg zijn gedurende de maand December vervoerd 26593 reizigers; opbrengst *f* 58,541,26.

— In het jaar 1853 zijn in de stads waag te Alkmaar gewogen 4,503,268 Ned. ponden kaas; de grootste markt was die van 23 december, namelijk van 171,991 ponden. De daaraanvolgende was van 8 julij, met 170,385 ponden.

— In onze dagbladen leest men:

«De landman verblijdt zich over het thans heerschende vriezend weder voor de te veld staande wintergranen, Het anders te weelderig voortgroeijen wordt hierdoor eenigzins tegengehouden. De vruchtbaarheid der akkers kan tot latere dagen rusten, om alzoo met het aanstaande voorjaar meer kracht bij te zetten tot de gunstige ontwikkeling der tegen al te strenge koude met een digt sneeuwkleed bedekte graanplanten. Reeds drie achtereenvolgende korenoogsten bevond men, dat het koren slechts middelmatig, of minder nog had opgeleverd. De voorafgegane winters waren bijna zonder vorst geweest. De korenplant werd dan gedurende den geheelen winter gevoed, en gevolgelijk de voedingskracht des akkers zoodanig verminderd, dat zij later niet voldoende was, om de plant tot fiksche halmen te doen overgaan."

— Laatstleden donderdag morgen is de diligence van Alkmaar met 6 paarden vertrokken, maar moest onmiddellijk terugkeeren. De groote weg van daar op Haarlem was dermate met sneeuw bezet, dat de nachtpost des avonds ten 11 ure nog niet was aangekomen, en 280 man waren werkzaam, om de sneeuw weg te ruimen. Met alle krachtinspanning gelukte het ook weldra de gemeenschap langs de groote wegen in Noordholland te herstellen, en den volgenden dag was zij weder geopend.

Te Harlingen was het den 4 dezer zoo koud, dat vele vogels dood nedervielen in de vlugt. Ook daar viel, bij fellen wind, zoo veel sneeuw, dat die tot hooge duinen werd opgejaagd, waardoor dan ook de brievenpost van Leeuwarden niet aankwam.

Men verneemt dat de kosten tot opruiming van de sneeuw op den weg tusschen Leeuwarden en Steenwijk, aldaar begroot worden op *f* 800 à *f* 1000.

Uit Groningen schrijft men dd. 6 dezer, dat, zooals het toen met de correspondentie aldaar gesteld was, het sedert menschenheugenis nooit geweest was. Sinds ruim 60 uren was men zonder eenig berigt of dagblad van naburige of verder afgelegene provincien. Van daar naar de Drentsche grenzen b. v. lag 8, 10 en meer voeten sneeuw; en buiten al de poorten was alle correspondentie gestaakt. Postkarren en diligences waren op alle wegen reeds voor een paar dagen in de sneeuw blijven steken, en met moeite worstelden personen en paarden nog uit de sneeuw los. Naar de Drentsche grenzen was men met het opgraven van den weg tot op één uur afstands van daar gevorderd, en verder kon dus nog geen rijtuig en ook naauwelijks een voetganger komen.

Te Veenhuizen waren de huizen bijna door de sneeuw bedolven, zoodat honderde handen bezig waren openingen voor deuren en vensters, benevens paden langs den weg te maken. Ll. vrijdag vonden de arbeiders, die uit het veen turf moesten halen, onder de sneeuw, terwijl zij zich eenen weg baanden, eene verkleumde vrouw liggen, die van den pastoor, alwaar zij gewasschen had, den vorigen avond huiswaarts gaande, op den door de sneeuw onkenbaar geworden weg verdwaald, door koude en vermoeidheid bewusteloosheid neêrgevallen was. Zij is onder geneeskundige behandeling en zal naar men verneemt, ofschoon 12 uren lang — een' ver-

schrikkelijken nacht — als levend begraven te zijn geweest, voor man en kinderen behouden blijven.

Ook uit Hontenisse meldt men dd. 5 dezer, dat aldaar in de laatste dagen zoo verbazend veel sneeuw is gevallen, dat op verscheidene plaatsen alle gemeenschap was afgesneden. In de nabijheid van het gehucht Kuitaard lag eene zoodanige groote massa, dat de wegruiming onmogelijk was, en dat men, om den voetweg te herstellen, over eene lengte van ongeveer 6 Ned. ellen er eene soort van tunnel door gemaakt had, waaronder zelfs de langste personen ongebogen konden passeren.

— Uit Vlissingen wordt van 5 dezer geschreven:

In deze gemeente heerscht tegenwoordig eene levendigheid, die ons herinnert aan dagen van weelde, door het groot aantal schepen dat zich thans in onze dokhavens bevindt. Behalve 4 rijksschepen, zijnde het wachtschip *de Rijn*, het fregat *Palembang*, onlangs van Smyrna geretourneerd, het stoomschip *Hekla*, de schoener *de Dolfijn*, sedert kort buiten dienst gestelt, bevinden zich daar de Russische oorlogskorvet *Navarine*, benevens enkele kanonneerbooten; voorts 25 koopvaardijschepen van verschillende natiën, welke allen genoodzaakt zijn hier te overwinteren. Buitendien liggen nog op de reede een Zweedsche schoener, een Engelsche brik, een Grieksche brik, een Spaansche brik en eene Deensche schoener, welke mede hier binnenkomen (naar Antwerpen bestemd zijnde) om de opening der vaart op die plaats, thans door het ijs gestremd, af te wachten. In de Westerhaven telt men buitendien nog een vijfentwintigtal kleinere zeeschepen. — Een en ander levert een trotsch schouwspel op en veroorzaakt eene drukte en vertier, bij ons in de laatste jaren genoegzaam ongekend.

— Ll. woensdag nacht is ten huize van den gemeente-ontvanger te Hoogeveen, terwijl hij met zijne huisgenooten, met uitzondering van zijnen bij hem inwonenden vader, afwezig was, een kistje, waarin ongeveer *f* 2000, ontvreemd; het was aanwezig in eene bedstede onder het bed; naar men vermoedt, moet de dief of dieven in het huis hebben weten in te sluipen, zonder ontdekt te worden, wijl de buitendeur van het vertrek, waar het kistje zich bevond, bij de terugkomst van gezegden ontvanger, open door hem is aangetroffen; zijnde vervolgens, tegen den middag, het kistje op een stuk land op eenigen afstand van gezegde woning geopend gevonden, met verbrijzelde sluiting, en daarin eene som van *f* 237.50 aan rijksdaalders, alsmede een bandje, waarmede misschien een der zakken is toegebonden geweest, terug gevonden. In de woning of wel in het vertrek, waar de diefstal is gepleegd, heeft geene in- of uitwendige braak plaats gehad.

— In een berigt uit Grave, van den 7 Januarij, komt het volgende voor:

«Nu en dan leest men in deze dagen in de nieuwsbladen van aanrandingen op den publieken weg. Als een opmerkelijk feit, dat men die berigten niet altijd zonder voorbehoud kan aannemen, strekke het volgende staaltje. Eergisteren vervoegde zich een boeren-arbeider uit de nabuurschap van Cuijk, bij den veldwachter van het dorp, met groot misbaar klagende, dat hij, belast door het klooster van St. Agatha met het overbrengen van ruim *f* 100 naar Nijmegen, bij Cuijk door drie forsche snaken was aangerand en beroofd. De klager vond evenwel in bedoelden veldwachter een vrij nieuwsgierig policie-beambte, die volstrekt zich de plaats van de berooving en aanranding wilde hebben aangewezen.

«Schoorvoetende bragt de klager hem daar, maar de lastige veldwachter betwijfelde toen de echtheid der klagte, daar de versch gevallen sneeuw geen spoor opleverde van eene schermutseling van vier personen. Die schrandere opmerking had de aangerande niet in een veldwachter ondersteld, en nog minder de treffende boetpredikatie, die deze tot hem hield. Kortom, een en ander had ten gevolge, dat de aangerande beleed, dat zijne aanranding slechts verdicht was, en hij de som, die hem was aanvertrouwd, in zijne woning had verborgen. Dit bleek waarheid te zijn, en is de man gearresteerd, om zijn feit te 's Hertogenbosch te verantwoorden.»

— Den 7sten dezer was de godsdienstoefening in de Nieuwe kerk te Middelburg des avonds juist aangevangen; toen zij op eens verstoord werd door het gerucht dat de bliksem was geslagen in den Abdij-toren. Zulks heeft dan ook werkelijk plaats gehad; het vuur heeft zich medegedeeld aan den bal, welke onder het ijzeren kruis, waarop de haan rust, is geplaatst, na langs dezen weg te zijn afgedaald. Men mogt echter weldra slagen den brand in zijnen aanvang te blusschen, door middel van de zich daar bevindende sneeuw, zoodat door tijdige voorziening een belangrijk onheil is afgewend.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, den 9. Januarij.

GERST *f* 3 hooger; 111 ℔ Deensche *f* 283; 102 ℔ N. Vries. winter *f* 249.

De overige Granen zonder handel.

KOOLZAAD: voorjaar een doen; najaar iets trager; op 9 vaten Olie te leveren in April e. k. $73\frac{1}{2}$ P. vl.; 1 Sept. e. k. 68 P. vl.; in Oct. e. k. 68 P. vl.

RAAPOLIE onveranderd; op 6/w. *f* $41\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $40\frac{1}{2}$; in de stad $41\frac{1}{2}$; 1 Mei e. k. *f* $40\frac{3}{4}$; 1 Sept. e. k. *f* $38\frac{3}{8}$; 1 Oct. e. k. *f* $38\frac{1}{2}$; 1 Nov. en Dec. e. k. *f* $38\frac{5}{8}$.

LIJNOLIE dadelijk onveranderd; op levering hooger betaald: op 6/w. *f* $30\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $29\frac{1}{2}$; 1 Maart e. k. *f* $30\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$; 1 April e. k. *f* $30\frac{3}{4}$ à 31; 1 Mei e. k. *f* 31 à $\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $38\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* 37.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 84 à *f* 86. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 11 à 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 10. JANUARIJ 1854.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 14,00	tot *f* 17,00.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 0,00	» » 11,75.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 0,00	» » 8,00.
Het Ned. pond Boter		» » 0,80.
Zandaardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,90	tot *f* 4,50.
Het 1000 Eiken Telhout		» 3,00.
Het 1000 Door Hout		» 2,10.
De Kar Sprokkels		» 2,90.
De » Struiken		» 3,50.
De 100 Mutsaard		» 3,40.

Advertentiën.

*** Heden overleed alhier ten mijnen huize, mijn beminde Zoon de WelEerwaarde Heer FLORENTIUS CORNELIS HENRICUS INGEN-HOUSZ, Secretaris van Z. D. H. J. VAN HOOYDONK, Bisschop van *Breda*, in den ouderdom van 38 jaren, voorzien van de H. H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk.

BREDA, den 9. Januarij 1854. Wed. H. F. INGEN-HOUSZ, geb. HAVERMANS.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

*** Heden overleed, na een smartelijk lijden van vele weken, mijne geliefde Echtgenoot WILHELMINA CATHARINA SABINA VON GLOCKMANN, in den ouderdom van een en zestig jaren.

OUDENBOSCH, den 8. Januarij 1854. J. SIEVEKING.

Strekkende deze tot algemeene Kennisgeving.

*** EINDHOVEN, 6 Januarij 1854. — Heden overleed in den gezegenden ouderdom van ruim 90 jaren, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden, onze dierbare Vader en Behuwdvader, de WelEd. Heer H. P. VAN LEERSUM, Oud-Directeur der Posterijen.

Uit aller Naam,
J. J. VAN LEERSUM.

Eenige Kennisgeving.

*** De DIRECTIE van het HARMONIE-GEZELSCHAP *Vlijt en Volharding*, brengt bij deze ter kennis, dat de INTEEKENINGS-LIJSTEN voor het door hetzelve te geven **CONCERT**, aanstaanden *Zondag den 15. Januarij*, zullen gesloten worden. — Degenen, die nog wenschen daarop in te teekenen gelieven zich daartoe voor dien tijd bij den ondergeteekende te melden.

T. JANS,
Comm

*** Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank zitting houdende te *Breda*, van den 10. *Januarij*, 1854, behoorlijk geregistreerd, is ELISABETH VAN CHAAM, particuliere, wonende op de *Leur*, Gemeente *Etten en Leur*, ter zake van krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

Voor Extract.
MICHIELSEN, *Procureur*.

TE HUUR MET MEI 1854:

Een nieuw en allezins logeabel HEERENHUIS, met annexe STALLING voor vier Paarden, KOETSHUIS en BERGPLAATSEN, GROOTEN TUIN met fijne VRUCHTBOOMEN en wat verder tot een aangenaam verblijf behooren moge, gelegen in het midden van het Dorp *Chaam*, met eene Protest. en R. K. Kerk, op twee uren afstands van *Breda*. Adres met *franco* brieven onder letter E bij de Boekhandelaars BROESE & COMP. te *Breda*.

*** J. VAN GINNEKEN, Notaris te *Teteringen*, als daartoe regterlijk benoemd, zal voor zijn Principalen, op *Maandag den 16. Januarij 1854*, provisioneel — en veertien dagen daarna, definitief — beide dagen des avonds ten 5 uren, in de Herberg van de Weduwe P. OOMEN, in *den Roskam* te *'s Princenhage*, publiek *VEILEN* en *VERKOOPEN*, de navolgende **VASTE GOEDEREN**:

1e KOOP. Een perceel BOUWLAND met opgaande BOOMEN, genaamd *den Kruis-akker*, gelegen op *Heijlaar* onder *'s Princenhage*, Sectie F, Nos. 460 en 460a, groot 1 Bunder, 31 Roeden en 50 Ellen.

2e KOOP. Een perceel WEILAND, gelegen als voor, in de *Doel-akkers* bij de *Rith*, Sectie N, No. 314, groot 68 Roeden en 80 Ellen.

3e KOOP. Twee perceelen WEILAND, gelegen als voor, op de *Rith*, Sectie N, Nos. 318 en 319, groot 1 Bunder, 11 Roeden en 60 Ellen.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** H. A. M. ROELANTS, te *Schiedam*, heeft algemeen verzonden:

BEELDSPRAAK DER NATUUR.

EEN VOLKS-DAGBOEK

DOOR

ELISE,

(*Schrijfster van »Hermine,« enz.*)

Gr. 8o., in keurig linnen band *f* 5,90.

Bij eenige bekendheid zal dit boek, even als der Schrijfsters overige werken, grooten opgang maken. In den volsten zin des woords, is het een DAGBOEK voor ieder *Christelijk gezin*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers,